

omfattende revision af tilskudsordningerne for alle de private skoleformer, dels at den udvidelse af undervisningspligten, som forventes, må antages at ville placere efterskolerne på en ny måde i skolebilledet. I betragtning heraf kan mindretallet tiltræde lovforslaget, uden at man herved har taget stilling til efterskolernes forhold på længere sigt.

Man kunne ved denne lejlighed have ønsket ændringer på en række punkter, men under henvisning til ovenstående har man ment at kunne undlade dette i afventning af en mere varig ordnings gennemførelse.

Følgende punkter skal dog noteres, også af hensyn til den fortsatte debat:

Mindretallet er indforstået med, at der ikke i øjeblikket kan stilles krav om en bestemt uddannelse for lærere eller forstandere i efterskolen, men det måtte dog være muligt dels at gøre det til godkendelseskrav for en skole, at lærerne har de fornødne forudsætninger for at undervise unge i de fag, som de ansættes til at bestride, dels at kræve af såvel skoler som lærere, at lærerne får pligt til og mulighed for at deltage i efteruddannelseskursus i ikke helt ringe omfang. Det er i denne forbindelse vigtigt, at undervisningsministeriet og Danmarks lærerhøjskole i samarbejde med efterskolernes forening fremskaffer omfattende kursus-tilbud, og at der her lægges særlig vægt på pædagogisk psykologi og metodik.

De i loven optagne godkendelsesregler siger meget lidt, og det står og falder med praktiseringen af dem, om de kan siges at være tilfredsstillende. Så vidt mindretallet er underrettet, er det langt fra alle efterskoler, som i dag har rådighed over egnede lokaler og det nødvendige udstyr. Økonomiske vanskeligheder og byggerestriktioner har vel ofte skylden, men det bør derfor ikke skjules, at forholdene ofte er for dårlige, og at ministeriet og tilsynet kan pådrage sig et vist medansvar herfor, hvis man ikke påtaler manglerne dels over for skolerne, dels — og måske særlig — over for de bevillende myndigheder. Det må anses for uheldigt, om man opretter nye skoler, så længe bestående skoler har påtrængende behov for moderniseringer, der ikke bliver givet tilladelse til.

Mindretallet kunne ønske, at der blev fastsat en overgrænse for elevernes timetal

— af hensyn til, at der gives rimelig mulighed for selvstændigt arbejde i fritiden, og af hensyn til den egentlige fritid med kammeraterne, som er af væsentlig pædagogisk betydning — men man er indforstået med de tekniske vanskeligheder i denne forbindelse og skal på dette tidspunkt begrænse sig til at henstille til tilsynet, at disse forhold tages i betragtning.

Herudover ønsker man at pege på de problemer, der knytter sig til skolernes ordensregler. Man er enig i, at skolerne bør kunne bevare deres særpræg, og i, at adskillige forældre har særlige ønsker med hensyn til de ordensregler, der gælder på de steder, hvor de sender deres børn hen. Så længe de nuværende regler om forældremyndighedens indhold gælder, må der tages hensyn hertil. Det er imidlertid uheldigt, hvis visse skoler har ordensregler, der føles urimelige af eleverne og disses forældre, men som der ikke er blevet givet oplysning om på forhånd. Mindretallet vil derfor anbefale, såvel at der søges udført et arbejde på at nå frem til standardordensregler, som at der pålægges skolerne en pligt til at lade de specielle ordensregler, som de måtte fastholde, fremgå af de programmer eller meddelelser, som eleverne og deres forældre modtager inden indmeldelsen. Behovet for regler af denne art er blevet særlig stort, efterhånden som efterskolerne søges af unge fra nye kredse og de mere og mere omfattes som en del af det almindelige skolesystem.

Der gives i forslaget § 7, stk. 3, regler om særlige tilskud til specialundervisning. Med denne foranledning ønsker mindretallet at påpege ønskeligheden af, at der ikke averteres med specialundervisning, såfremt denne og de undervisende lærere ikke er godkendt. Det er i det mindste tidligere forekommet, at man har averteret med undervisning af ordblinde, uden at de pågældende skoler nødvendigvis rådede over lærere, der var specielt uddannede til denne meget krævende opgave. Det må være muligt at gennemføre regler, der sikrer, at elever ikke drages til skoler, der understøttes kraftigt af det offentlige, med forventninger, som ikke kan opfyldes.

Mindretallet skal endelig anbefale, at der stilles de fornødne midler til rådighed for direktoratet for ungdomsundervisning, således at tilsynet med efterskolerne kan ud-